

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. 8 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo
ministerijai

2022-05- Nr.
Į 2022-05-18 Nr. (33.1E-53) STAP-386

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnaginėjusi derinimui pateiktą [Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso Nr. XII-2603 248 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1607“ projektą](#) (toliau – Nutarimo projektas), kuriame formuluojama pozicija nepritari Lietuvos Respublikos darbo kodekso Nr. XII-2603 248 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1607 (toliau – Įstatymo projektas), teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Kaip nurodoma Nutarimo projekte, Įstatymo projekto 1 straipsnyje, kuriuo siūloma keisti Lietuvos Respublikos darbo kodekso 248 straipsnio 2 dalį, naudojama formuluotė „kai streikai turi ar gali turėti tiesioginę įtaką šioms aplinkybėms“ nėra tinkama, nes iš siūlomos nuostatos nėra aišku, kokiais kriterijais remiantis būtų nustatoma, ar streikai konkrečiu atveju turėtų „tiesioginę įtaką“ stichinės nelaimės padarinių likvidavimui, paskelbtai demobilizacijai ar karo, nepaprastosios padėties atšaukimui, dėl ko nurodytu metu turėtų būti draudžiami. Tačiau pažymėtina, kad su Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 6 punkte įtvirtintu aiškumo principu nesuderinamos ir Įstatymo projekte naudojamos formuluotės „gali būti draudžiami“ bei „gali turėti“, neišskiriant konkrečių kriterijų, kuriais remiantis turi būti priimamas sprendimas dėl streikų draudimo. Šiuo aspektu siūlytina taip pat papildyti Nutarimo projektą.

2. Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodomi motyvai nekoreliuoja su Įstatymo projektu siūlomu reguliavimu, t. y. nors Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodoma, kad teisė streikuoti, įtvirtinta Lietuvos Respublikos Konstitucijos 51 straipsnyje, nepatenka tarp teisių, kurios įvedus karo ar nepaprastąją padėtį pagal Konstitucijos 145 straipsnį gali būti ribojamos, tačiau Įstatymo projektu siūloma palikti galimybę riboti teisę streikuoti įvedus karo ar nepaprastąją padėtį. Taigi, Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nėra aiškiai pagrindžiamas siūlomas reguliavimas, todėl Įstatymo projektas neatitinka ir Teisėkūros pagrindų įstatyme įtvirtintų tikslingumo bei aiškumo principų. Atsižvelgiant į tai, siūlytina atitinkamai papildyti Nutarimo projektą.

3. Pažymėtina, kad darbuotojų teisė streikuoti, nors ir nepatenka tarp teisių, nurodytų Konstitucijos 145 straipsnyje, vadovaujantis Konstitucijos 51 straipsnio 2 dalimi gali būti ribojama įstatymu. Pagal Lietuvos Respublikos nepaprastosios padėties įstatymo 7 straipsnio 1 dalį, nepaprastoji padėtis įvedama Seimo nutarimu ar Respublikos Prezidento dekretu dėl nepaprastosios padėties įvedimo. Įstatymo projektu siūloma ne imperatyviai nustatyti streikų draudimą nurodytu metu, o palikti galimybę Seimui ar Prezidentui nustatyti draudimą streikuoti,

tačiau Įstatymo projekte nesant išskirtų konkrečių ir aiškių kriterijų, kada turėtų būti priimamas sprendimas dėl draudimo streikuoti, neaišku, kaip būtų užtikrinama atitiktis Konstitucijos 51 straipsnio 2 daliai. Siūlome tikslinti Nutarimo projektą ir šiuo aspektu.

4. Visgi, nors ir sutiktina, jog teisė streikuoti nėra absoliuti ir gali būti ribojama pagal Konstituciją, tačiau vadovaujantis proporcingumo principu siūlytina įvertinti, ar streikų ribojimas negalėtų būti viena iš nepaprastųjų priemonių pagal Nepaprastosios padėties įstatymo 28 straipsnį. Vadovaujantis Nepaprastosios padėties įstatymo 18 straipsnio 2 dalimi, nepaprastosios priemonės gali būti įvedamos ir naudojamos tik tiek, kiek atitinkamoje situacijoje yra kritiškai būtina grėsmei pašalinti. Tokiu būdu būtų galima atliepti Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodytus tikslus, todėl siūlytina įvertinti galimybę atitinkamai tikslinti Nutarimo projektą, t. y. įvertinti galimybę pritarti Įstatymo projektui siūlant jį tobulinti (pažymėtina, kad kartu turėtų būti siūloma keisti ir Nepaprastosios padėties įstatymą).

Teisingumo ministrė

Evelina Dobrovolska